



“İnsan Hakları Herkes İçin!” Projesi Avrupa Birliği tarafından Kıbrıslı Sivil Toplum İş Başında programı altında finanse edilmekte ve KISA ile ortaklık içerisinde MHD tarafından uygulanmaktadır.

Üç yıl boyunca sürecek olan projenin amacı ırkçılığa karşı mücadele etmek ve mültecilerin insan haklarını garanti altına almaktır.

Projenin başlıca faaliyetleri arasında, sivil toplum ve karar verme yetkisi olan kurum ve kuruluşlar için sığınma, tutukluluk standartları, kötü muamele ve işkenceden koruma ile ilgili eğitimler, mültecilerin insan hakları üzerine üç tematik rapor hazırlanması, mültecilere ekonomik, sosyal ve kültürel hakları ile ilgili çalıştaylar, Uluslararası Irk Ayrımı ile Mücadele Günü'nde farkındalık artırıcı kampanyalar, birleşik bir Kıbrıs'ta göç ve sığınma politikası üzerine panel, gönüllü yaz programları ve Kıbrıs'ın kuzeyinde hukuki değişiklik için savunuculuk faaliyetleri bulunmaktadır.



rra.hr4all@gmail.com



facebook.com/mhd.humanrightsforall/



Bu yayın Avrupa Birliği'nin mali katkısıyla hazırlanmıştır. Bu yayının içeriğinden yalnızca Mülteci Hakları Derneği sorumludur ve bu içerik hiçbir şekilde Avrupa Birliği'nin görüşünü yansıtmamaktadır.



14 Ferruh Cambaz Sokak,
Köfklüçiftlik, Lefkoşa



+90-392-22-84-910



rracyprus@gmail.com



facebook.com/MulteciHaklariDernegi/



instagram.com/rracyprus/

HAKLARINIZI BİLİN !

Kıbrıs'ın kuzeyinde mülteci ve sığınmacıların hakları

EĞİTİM HAKKI

Kıbrıs'ın kuzeyindeki yasalar uyarınca, muhaceret statüsü veya cinsiyeti farketmeksizin, tüm çocukların temel eğitimden yararlanma hakkı vardır.

Ücretsiz ve zorunlu eğitim iki farklı kademededen oluşan 8 yıllık bir süreyi kapsamaktadır. Bu sistem birinci kademe 5 yıl süreli ilkokul (1., 2., 3., 4. ve 5. sınıf) ve ikinci kademe 3 yıl süreli ortaokul (6., 7., ve 8. sınıf) olarak düzenlenmiştir.

4 ve 5 yaşlarındaki çocuklar için, devlet tarafından yürütülen ücretsiz, okul öncesi eğitim mevcuttur. Katılım zorunlu olmamakla birlikte tavsiye edilmektedir.

8 yıllık eğitimini tamamlayan çocuklar liseye devam edebilir. 4 yıl süreli olan lise eğitimi (9., 10, 11. Ve 12. sınıf) devlet okullarında ücretsizdir. Devlet okullarında lise öğrenimi genel ve mesleki-teknik olarak yapılabilir.

Özel ihtiyaçları bulunan çocukların, zorunlu eğitim yaşlarında, Lefkoşa ve Girne'de bulunan özel eğitim kurumlarında ücretsiz eğitim görme hakları vardır.

Çocuklar, ikamet yerlerini belirten bir belge (ör: fatura, muhtardan temin edilen ikametgah belgesi), kendilerinin ve ebeveynlerinin kimlik belgeleri ve BMMYK tarafından verilen uluslararası koruma belgeleri ile ikamet ettikleri bölgelerdeki devlet okullarına kaydolabilirler.

İngilizce eğitim-öğretim veren Türk Maarif Kolejlere dışındaki tüm devlet okullarında eğitim-öğretim dili Türkçedir.

Devlet okullarında okuyan öğrenciler başarı koşullarını yerine getirmeleri durumunda diploma alabilirler.

SAĞLIK HAKKI

Sığınmacılar ve mülteciler devletin sunduğu sağlık hizmetlerinden ücretsiz olarak yararlanabilirler.

Lefkoşa, Akdoğan, Güzelyurt, Maraş, Mehmetçik, İskele, Serdarlı, Yenierenköy, Geçitkale, Dipkarpaz, İnönü, Değirmenlik, Esentepe, Lapta, Tatlısu, Lefke, Akıncılar, Çamlıbel ve Dilekkaya'da bulunan birinci basamak sağlık kuruluşları olarak nitelendirilen sağlık merkezleri ve ocaklarında ücretsiz ilk kademe tanı, tedavi ve rehabilitasyon hizmetlerine erişebilirsiniz.

Lefkoşa'da Dr. Burhan Nalbantoğlu Devlet Hastanesi, Mağusa'da Mağusa Devlet Hastanesi, Girne'de Akçiçek Devlet Hastanesi ve Güzelyurt'ta Cengiz Topel Devlet Hastanesinde, ikinci ve üçüncü basamak sağlık hizmetlerinden de ücretsiz olarak yararlanabilirsiniz.

Bu hakka erişebilmek için, MHD'den derneğe kayıtlı olduğunuza dair bir belge ile yukarıda belirtilen sağlık kurumlarından birine kayıt olmanız gerekmektedir.

Eğer Türkçe konuşamazsanız, yanınızda bir tercüman bulunmak zorundadır. Tercüme hizmetleri sağlık kurumları tarafından sağlanmamaktadır. Kendi tercümanınızı temin edemiyorsanız, destek için MHD'ye başvurabilirsiniz.

Doktorunuz tarafından reçete edilen ve sağlık hizmeti aldığınız kurumun deposunda bulunan ilaçları ücretsiz olarak alabilmeniz mümkündür. Reçeteli ilaçların kurumda bulunmaması halinde ve mali imkanlarınız temin etmeye yeterli değilse, reçeteniz ile birlikte MHD'ye başvurabilirsiniz.

İŞ GÜCÜ PİYASASINA ERİŞİM

Sığınmacı ve Mülteciler çalışma izni alma ve üçüncü ülke vatandaşlarının çalışabildiği tüm işlerde yasal olarak çalışma hakkına sahiptirler. Çalışma izni olmaksızın çalışmak yasaktır, hem çalışan hem de işveren cezalandırılabilir.

BMMYK tarafından verilen uluslararası koruma belgesinin çalışma dairesine sunulmasıyla, sığınmacılar ve mülteciler diğer üçüncü ülke vatandaşlarına uygulanan ön izne tabii olmazlar.

Çalışma izni başvuruları işverenler tarafından yapılır ve izin belli bir işyeri ya da konut için verilir. Çalışma izni seyahat belgesinin üzerine işlenir.

İşinizden ayrılmanız halinde çalışma izniniz, süresi dolmamış olsa dahi, geçerliliğini yitirir. Benzer bir biçimde, tek bir çalışma izniyle birden fazla işyerinde çalışabilmeniz de mümkün değildir. Eğer farklı bir işyerinde çalışmak isterseniz, yeni işvereninizin, adınıza yeni bir çalışma izni başvurusunda bulunması gerekmektedir.

Herhangi bir hafta içinde, yemek saatleri hariç olmak üzere, günde sekiz, haftada toplam kırk saatten fazla bir süre çalıştırılmazsınız. Bazı durumlarda, ek mesai yapılması talep edilebilir. Ek mesainin ücreti ödenmek zorundadır ve günde toplam on dört saati aşamaz. Haftada en az bir tam gün dinlenme hakkı, 6. aydan itibaren de on dört iş günü ücretli izin hakkınız vardır.

Tarafınıza hiçbir şekilde yasal olarak belirlenen asgari ücretin altında bir ödeme yapılamaz. İşvereniniz tarafından sosyal sigorta ve ihtiyat sandığı primlerinizi düzenli olarak yatırması gerekmektedir. Yapmaması halinde hakkında idari para cezası uygulanır.

İş kazası, çalıştığınız işyerinde veya işyerinin dışında görevinizi icra sırasında meydana gelen kazaları kapsar. İşvereninizin, iş kazasından dolayı hemen veya sonradan ortaya çıkabilecek bedensel ve/veya ruhsal zararlardan ötürü sorumluluğu doğabilir. İşvereninizin, iş kazasından itibaren 3 gün içerisinde Çalışma Dairesi'ne bildirimde bulunması gerekir. İşvereninizin bildirimde bulunmaması halinde bu bildirim kendiniz yapabilirsiniz.